

Om Noklus

Norsk kvalitetsforbedring av laboratorieundersøkelser (Noklus) arbeider for å bedre kvaliteten ved den medisinske laborativirksomheten som drives i Norge, og ble etablert i 1992 av Den norske legeforening, Kommunenes Sentralforbund og Helse- og omsorgsdepartementet.

Noklus er en ideell, landsdekkende organisasjon, med hovedkontor i Bergen (ved Haraldsplass Diakonale sykehus), og med laboratorierådgivere og legespesialister tilknyttet 22 ulike sykehus rundt i landet. Noklus har avtale om samarbeid med de fire regionale helseforetakene og Først Medisinsk Laboratorium.

Noklus tilbyr sine tjenester til alle virksomheter som utfører medisinske laboratorieundersøkelser i hele Norge. Virksomhetene melder seg på som deltakere i Noklus, og Noklus har høy oppslutning i markedet med ca. 3 550 ulike deltakere.

Deltakere i Noklus er legekantor, sykehuslaboratorier, private laboratorier, sykehjem, hjemmetjenesteenheter, rehabiliteringssentre, distriktsmedisinske sentre, helsehus, legevakter, utdanningsinstitusjoner, bedriftshelsetjenester, helsekontor i oljeindustrien, forsvarsenheter, fengsler, helsestasjoner og instrumentleverandører.

Noklus sine kjerneaktiviteter er å tilby eksterne kvalitetskontrollprogram og veiledning til alle som utfører medisinske laboratorieundersøkelser i Norge. Vi tilbyr 29 egne eksterne kontrollprogram, og i tillegg formidler vi kontrollprogram fra 24 EQA-arrangører i Europa til norske sykehuslaboratorier. Dette innebærer at Noklus melder norske sykehuslaboratorier på EQA-program som de europeiske arrangørene tilbyr. Noklus betaler de europeiske arrangørene for dette og fakturerer de norske laboratoriene for kostnadene. Vel halvparten av EQA-arrangørene, som også er de største, er medlem i EQALM (The European Organisation for External Quality Assurance Providers in Laboratory Medicine), den europeiske organisasjonen for arrangører av eksterne kvalitetskontrollprogram. Her er Noklus også medlem. Det å være medlem gir mulighet til å arbeide for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold ved å ta opp slike tema i EQALM.

Noklus er en stor arrangør av kurs for helsepersonell, både som e-læring og fysiske kurs. I 2024 ble det gjennomført 27 819 e-læringskurs med kursbevis. Samme år arrangerte Noklus 769 fysiske kurs eller undervisning for 7 684 kursdeltakere.

Aktsomhetsvurdering

Noklus har som mål å benytte leverandører som forplikter seg til å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Noklus sørger for dette ved at alle internt i organisasjonen får innføring i at våre leverandører skal forplikte seg til å oppfylle krav i henhold til Åpenhetsloven. Vi har lagt til rette for det i relevante dokumenter i vårt kvalitetsstyringssystem, f.eks. ved å angi leverandørenes plikt til å overholde grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i våre avtaler med dem. Siden Noklus hovedkontor er plassert ved Haraldsplass Diakonale Sykehus (HDS) foretar vi mange innkjøp via

sykehuset og samarbeider med HDS når det gjelder oppfølging av leverandører. Noklus sin ledelse følger dette opp jevnlig i møter med HDS og som fast sak på ledelsens gjennomgang og på styremøter.

Noklus sine største leverandører er innen in vitro diagnostisk medisinsk utstyr og forbruksmateriell og innen IKT. Disse leverandørene er hovedsakelig leverandører med kontor i Norge, som selger produkter og tjenester fra produsenter/underleverandører i andre land. Noklus kjøper også tjenester fra sykehuslaboratorier, de fleste i Norge. Sistnevnte er underlagt Sykehusinnkjøp HF, som har nedfelt i vedtektene sine at [de skal sørge for at anskaffelsene skjer på en korrekt og samfunnsansvarlig måte, samt at Helseforetaket skal være en pådriver for etisk handel og miljøvennlige innkjøp.](#) Noklus benytter fortrinnsvis hotell som Sykehusinnkjøp HF har avtale med til arrangering av store kurs.

Produsentene/underleverandørene holder til i Europa og i USA, unntatt et par IKT-leverandører, som holder til i Asia. Innen in vitro diagnostisk medisinsk utstyr og forbruksmateriell er flere av leverandørene globale firma med hovedkontor i USA eller i Tyskland.

Noklus regner geografisk risiko og bransjerisiko som mest aktuelle for vår organisasjon og vurderer hver leverandør/leverandørkjede i forhold til dette. Geografisk risiko vurderes vha. global indeks mht. menneskerettigheter. Bransjerisiko vurderes ved hjelp av eget skjønn og kjennskap til leverandørene ved gjennomgang internt i Noklus og av leverandørenes nettsider. I vårt kontinuerlige arbeid med dette, og vha. årlig kartlegging av leverandørene, har vi etter hvert god oversikt, ikke minst siden Noklus har stort sett de samme leverandørene fra det ene til det neste året.

For 2024 er geografisk risiko vurdert til lav og medium, og bransjerisiko vurdert til lav, med unntak av IKT, som er vurdert til medium risiko. Siden vi ikke har avdekket verken vesentlig risiko eller faktiske negative konsekvenser hos våre leverandører har vi heller ikke satt inn spesifikke tiltak.

Leverandører innen IKT-utstyr og tjenester er mest uoversiktlige siden leverandørkjedene og produksjonsforholdene er komplekse og gjerne med aktører fra ulike kontinent. Vi arbeider derfor med å undersøke dette nærmere.

Styret holdes orientert om Noklus sitt kontinuerlige arbeid og oppfølging av iverksatte tiltak (når aktuelt) og gir sine innspill til prioriterte risikoområder.

Noklus tar imot henvendelser om hvordan vi håndterer faktiske og potensielle negative konsekvenser for på grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Disse kan sendes til noklus@noklus.no og vil bli besvart innen tre uker.

Dato: 14.05.2025

Signatur

Sverre Sandberg

Leder av Noklus

Styret:

Siri Skumlien

Den norske legeforening

Marte Kvittum Tangen

Den norske legeforening

Nils Kristian Klev

Den norske legeforening

Gunnar Skov Simonsen

Staten

Knut Berglund

Staten

Ingrid Hokstad

Norsk selskap for medisinsk
biokjemi

Referanser

[Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold \(åpenhetsloven\)](#)

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Tangen, Marte S. Kvittum

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5995-4-153199

IP: 193.71.xxx.xxx

2025-05-14 06:16:25 UTC

Sandberg, Sverre

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1270979

IP: 172.226.xxx.xxx

2025-05-14 15:45:51 UTC

Hokstad, Ingrid

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-1106538

IP: 91.186.xxx.xxx

2025-05-15 07:35:17 UTC

Simonsen, Gunnar Skov

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5997-4-331122

IP: 91.186.xxx.xxx

2025-05-15 07:47:49 UTC

Klev, Nils Kristian

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1161922

IP: 77.40.xxx.xxx

2025-05-15 11:42:07 UTC

Berglund, Knut

Underskriver

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-1255609

IP: 83.118.xxx.xxx

2025-05-19 09:10:29 UTC

Dette dokumentet er signert digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl. For mer informasjon om Penneos kvalifiserte tillitstjenester, se <https://eutil.penneo.com>.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørenes digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Skumlien, Siri

Underskriver

På vegne av: Legeforeningen

Serienummer: no_bankid:9578-5999-4-2005857

IP: 81.166.xxx.xxx

2025-05-19 20:19:15 UTC

Dette dokumentet er signert digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerte dataene er validert ved hjelp av den matematiske hashverdien av det originale dokumentet. All kryptografisk bevisføring er innebygd i denne PDF-en for fremtidig validering.

Dette dokumentet er forseglet med et kvalifisert elektronisk segl. For mer informasjon om Penneos kvalifiserte tillitstjenester, se <https://euti.penneo.com>.

Slik kan du bekrefte at dokumentet er originalt

Når du åpner dokumentet i Adobe Reader, kan du se at det er sertifisert av **Penneo A/S**. Dette beviser at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret siden tidspunktet for signeringen. Bevis for de individuelle signatørenes digitale signaturer er vedlagt dokumentet.

Du kan bekrefte de kryptografiske bevisene ved hjelp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andre valideringsverktøy for digitale signaturer.